

USNESENÍ

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 31. března 2021 odvolání obžalovaného T. M., narozeného xxx ve xxx xxx, trvale bytem xxx xxx, xxx xxx, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 12. 1. 2021, sp. zn. 1 T 71/2020, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 12. 1. 2021, sp. zn. 5 T 71/2020 byl obžalovaný T. M. uznán vinným přečinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se dle skutkových zjištění obvodního soudu dopustil tak, že jako statutární zástupce a osoba oprávněná jednat za právnickou osobu Kxx-Txx-Txx Axx, IČ: xxx, se sídlem Xxx xxx xxx, nepravdivě za tuto právnickou osobu uvedl:

1) v přiznání k dani z příjmů právnických osob ze dne 11. 3. 2015, podaném na Finanční úřad pro hl. m. Prahu, Územní pracoviště Praha 5, za zdaňovací období roku 2014, nulový základ daně, ačkoliv věděl, že výsledek hospodaření za toto zdaňovací období činil 229 565 Kč a vzniklá daňová povinnost, která měla být přiznána a odvedena správci daně činila 43 510 Kč,

2) v přiznání k dani z příjmů právnických osob ze dne 26. 3. 2016, podaném na Finanční úřad pro hl. m. Prahu, Územní pracoviště Praha 5, za zdaňovací období roku 2015, nulový základ daně, ačkoliv věděl, že výsledek hospodaření za toto zdaňovací období činil 299 496 Kč a vzniklá daňová povinnost, která měla být přiznána a odvedena správci daně činila 56 810 Kč, neboť jménem Kxx-Txx-Txx Axx, IČ: xxx, se sídlem Xxx xxx xxx, provozoval jako hlavní podnikatelskou činnost taxislužbu, ačkoliv Kxx-Txx-Txx v Axx, IČ: xxx, založil jako neziskovou organizaci, tedy veřejně prospěšného poplatníka, přičemž hlavní činností Kxx-Tx-Tx Axx, měla být závodní činnost motosportu, kterou však vykonával pouze okrajově, a tedy neoprávněně využíval výhod plynoucích ze statutu veřejně prospěšného poplatníka, jako je uplatnění položky snižující základ daně dle § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a tím způsobil celkovou škodu ve výši 100 320 Kč.

2. Za shora popsany přečin byl obžalovanému uložen podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 1 tr. zákoníku a § 68 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku peněžitý trest ve výši 50 000 Kč, který mu byl vyměřen jako 100 denních sazeb, přičemž jedna denní sazba činí 500 Kč. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu všech právnických osob v trvání 24 měsíců. Dále bylo rozhodnuto podle § 229 odst. 1 trestního řádu, že se poškozený Finanční úřad pro hlavní město Prahu odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný řádně a včas odvolání, a to do výroku o vině i o trestu, které odůvodnil následovně. Obžalovaný namítá, že nalézací soud ve výroku rozsudku žádným způsobem nezohlednil, že škoda, která měla být způsobena, je nižší než 100 000 Kč, což je rozhodné z hlediska znaků skutkové podstaty § 240 odst. 1 tr. zákoníku. Bylo doloženo, že pan S. jako aktuální, a v tuto chvíli jediný oprávněný statutární orgán spolku Kxx-Txx-Txx v Axx, IČ: xxx, uhradil částku 1 500 Kč. S účinností od 1. 10. 2020 navíc došlo na základě novely tr. zákoníku provedené zákonem č. 333/2020 Sb. k navýšení hranice pro způsobení větší škody dle § 138 odst. 1 tr. zákoníku, resp. většího rozsahu dle § 240 odst. 1 tr. zákoníku. Pokud tedy ke dni rozhodování

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Vacková

soudu byla tvrzená škoda nižší než 100 000 Kč, měl soud I. stupně dospět k závěru, že žalovaný skutek není trestným činem, kdy obžalovaný poukazuje i na znění § 242 tr. zákoníku, který měl soud použit jako analogii in bonam partem. Nalézací soud měl proto obžalovaného obžaloby zprostit, případně jeho trestní stíhání okamžitě zastavit. Soud také postupoval nesprávně, pokud nedodržel zásadu subsidiarity trestní represe. Obžalovaný T. M. dále namítá, že soud I. stupně nevyhověl jeho návrhu na výslech dalších svědků, přičemž tyto navrhovala i státní zástupkyně. Dle názoru obžalovaného měli být vyslechnuti jednak pan S., a jednak pan T. M. st., kteří se mohli vyjádřit k výši tvrzené škody, resp. dluhu, a k okolnostem, za jakých k ní došlo, včetně jednání o jejím splacení s finančním úřadem. Obžalovaný dále namítá, že v průběhu trestního řízení, které bylo proti němu vedeno, nepodepsal ani jeden dokument vyhotovený orgány činnými v trestním řízení, z čehož dovozuje, že nebyl řádně poučen o všech právech, které mu plynou ze zákona, resp. z ústavních předpisů. Krom toho obžalovaný zdůrazňuje, že na samém počátku této věci bylo oznámení dle § 157a trestního řádu Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, které směřovalo k činnosti pobočného spolku, tj. osoby právnické. Policie ČR, a následně státní zástupkyně, však prověřovala pouze fyzickou osobu T. M.. S tímto postupem se nijak nevypořádal soud I. stupně, kdy je otázkou, proč vůbec existuje zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, když orgány činné v trestním řízení podle něj nepostupují. V doplňku svého odvolání obžalovaný dále namítl, že ve věci bylo rozhodnuto nepřislušným orgánem a je proto nezákonné. Příslušný je ten orgán veřejné moci, který je příslušný věcně, místně i funkčně. Rozhodnutí vydané orgánem nepřislušným může být považováno dokonce za nulitní, resp. bez právních účinků. V rámci veřejného zasedání u městského soudu obžalovaný navrhl doplnit dokazování výsledkem svého otce T. M. st. Závěrem obžalovaný navrhl, aby byl napadený rozsudek obvodního soudu zrušen, a to ve výroku o vině i o trestu, a aby byl zproštěn obžaloby, event. aby bylo jeho trestní stíhání zastaveno a věc byla postoupena jinému příslušnému orgánu, a v krajním případě, aby byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc se vrátila Obvodnímu soudu pro Prahu 5 k novému projednání a rozhodnutí, příp. v jiném složení senátu.

4. Městský soud v Praze jako soud odvolací podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost odvoláním napadených výroků rozsudku obvodního soudu z hlediska vytýkaných vad a stejně tak i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného není důvodné.

5. V první řadě je třeba konstatovat, že odvolací soud nezjistil žádné procesní vady řízení, které by předcházely vyhlášení napadeného rozsudku a nebyly shledány důvody pro jeho zrušení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu. Tvrzení obžalovaného, že v rámci trestního řízení, které bylo proti němu vedeno, nepodepsal ani jeden dokument vyhotovený orgány činnými v trestním řízení, a tudíž nebyl nikdy řádně poučen o svých právech, je zcela irrelevantní. Proti obžalovanému bylo řádně zahájeno trestní stíhání, a to usnesením PČR ze dne 24. 3. 2020 vydaného podle § 160 odst. 1 trestního řádu, ve kterém je skutek popsán téměř shodně jako skutek, pro který byl obžalovaný uznán vinným obvodním soudem, totožnost skutku tedy byla zachována. Citované usnesení obžalovaný převzal do vlastních rukou dne 27. 3. 2020 a obratem proti němu podal stížnost, kterou vlastnoručně podepsal. Následně byl obžalovaný vyslechnut policejním orgánem dne 12. 5. 2020, přičemž v protokolu je uvedeno, že mu bylo poučení obviněného přečteno, neboť jej odmítl podepsat. Zvláště byl obžalovaný poučen o svém právu podle § 33 odst. 1 trestního řádu, tj. že není povinen vypovídat, a tohoto práva vzápětí využil. Následně převzal kopii protokolu o svém výslechu, a v protokolu je zaznamenáno, že jeho převzetí rovněž odmítl podepsat, což je stvrzeno podpisy dvou přítomných policistů. Z obsahu spisového materiálu dále plyne, že obžalovaný byl před ukončením přípravného řízení písemně vyrozuměn o možnosti prostudovat trestní spis, a toto vyrozumění převzal dne 20. 5. 2020, kdy dodejku vlastnoručně podepsal. Tímto vyrozuměním byl současně podle § 166 odst. 2 trestního řádu poučen, že pokud nevyužije možnosti spis prostudovat, bude policejní orgán postupovat tak, jako by k tomuto úkonu došlo. Z výše uvedeného plyne, že obžalovaný T. M. rozhodně nebyl zkrácen na svých právech v přípravném

řízení, natož v řízení před soudem, kde byl rovněž před svým výsledkem řádně poučen, a opět využil svého práva nevypovídat.

6. Námitce obžalovaného, že rozhodnutí v jeho trestní věci bylo vydáno nepřislušným orgánem, rovněž nelze popřát sluchu. Bylo jednoznačně prokázáno, že právnická osoba KXX–TXX–TXX v AXX, IČ: xxx, měla a stále má sídlo na adrese Xxx xxx xxx. Proto také příslušným orgánem, u kterého měla tato právnická osoba povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmu, je Finanční úřad pro Prahu 5. Z toho plyne, že pokud daňová přiznání v letech 2015 a 2016 podaná na Finanční úřad pro Prahu 5 obsahovala nepravdivé údaje, které ve svém důsledku vedly ke zkrácení daně z příjmu ke škodě České republiky, je místem spáchání trestného činu obvod Prahy 5 a pro trestní řízení je příslušný Obvodní soud pro Prahu 5. Z tohoto hlediska je nerozhodné, zda fakticky byla činnost spolku prováděna v oblasti Xxx Xxx, neboť řízení koná podle § 18 odst. 1 trestního řádu soud, jehož obvodu byl trestný čin spáchán. Pokud byla výdělečná činnost spolku spočívající v provozování taxislužby provozována v oblasti Královéhradeckého kraje, nic to nemění na jeho povinnosti přiznávat a odvádět daň z příjmu u finančního úřadu příslušného dle sídla spolku, kterým byl obvod Prahy 5. Nebylo porušeno ani o ustanovení trestního řádu o věcné příslušnosti, neboť dle § 16 tr. řádu platí, že řízení v prvním stupni koná, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, okresní (obvodní) soud. Vzhledem k právní kvalifikaci jednání obžalovaného nepřipadá příslušnost krajského (městského) soudu v úvahu, když zákon stanoví za přečin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby trest odnětí svobody v rozmezí 6 měsíců až 3 léta.

7. Městský soud v Praze dále ze spisového materiálu zjistil, že nalézací soud provedl veškeré potřebné důkazy, které mohly sloužit k objasnění skutkového stavu a vytvořil si patřičný skutkový základ pro své rozhodnutí. Provedené důkazy obvodní soud následně hodnotil v souladu se zásadou uvedenou v § 2 odst. 6 trestního řádu, tedy dle svého vnitřního přesvědčení založeného na odpovědném uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, což vyústilo ve výrok o vině obžalovaného T. M., se kterým se odvolací soud plně ztotožňuje. Námitka obžalovaného spočívající v tom, že soud I. stupně nevyslechl všechny svědky, jejichž výslech požadoval, je rovněž nedůvodná. Odpovědnost za zjištění skutkového stavu leží především na soudu I. stupně. Pokud nalézací soud považoval provedené důkazy za dostačující a návrhy na doplnění dokazování výsledkem svědků L. J., L. T., T. M. st. a V. S. zamítl, a současně odůvodnil, proč považoval tyto důkazy za nadbytečné, nemá tomuto postupu odvolací soud co vytknout. Soud I. stupně vyložil, že dostatek informací o chodu spolku načerpal z výpovědí svědků L. M. a K., a co se týče dodatečné úhrady částky 1 500 Kč finančnímu úřadu, vycházel z předložených listinných důkazů. Odvolací soud připomíná, že dokazování před soudem I. stupně nemůže být bezbřehé a nalézací soud rozhodně nemá povinnost vyhovět všem návrhům na doplnění dokazování, které jsou v řízení, ať už jakoukoliv z procesních stran, vzneseny. Nadto je třeba zdůraznit, že hodnocení důkazů je výhradní doménou soudu I. stupně, a pokud tento provedené důkazy hodnotí tak, jak mu ukládá trestní řád, je odvolací soud tímto hodnocením vázán a není oprávněn do něj zasahovat, vyjma postupu uvedeného v § 263 odst. 7 trestního řádu. V tomto konkrétním případě však považoval městský soud shromážděné důkazy za plně dostačující k tomu, aby mohl soud I. stupně bez důvodných pochybností rozhodnout o vině obžalovaného, a neshledal, že je nutno dokazování doplnit, a to ani výsledkem svědka T. M. st., který byl navrhován i v odvolacím řízení.

8. Jak již bylo zmíněno, provedené důkazy nalézací soud řádně hodnotil dle § 2 odst. 6 tr. řádu (viz body 10 a 11 napadeného rozsudku), přičemž vycházel jednak z výpovědí svědků L. M. a K., kteří potvrdili, že spolek KXX–TXX–TXX v AXX zastoupený v tehdejší době obžalovaným M. provozoval jako hlavní činnost taxislužbu. Tito svědci jezdili pro obžalovaného jako taxikáři, potvrdili, že ve vozidle byl nainstalován taxametr a veškeré finanční prostředky, které obdrželi od zákazníků, následně předávali obžalovanému M.. Nainstalování taxametru ve vozidlech spolku je rovněž prokazováno zprávou společnosti Axxx s.r.o. Krom toho spolek i inzeroval nabízené taxislužby na internetu a v místním reklamním plátku. Zásadním důkazem prokazujícím vinu obžalovaného je dále znalecký posudek z oboru ekonomika, odvětví účetnictví zpracovaný znalkyní

Ing. Soňou Novákovou, Ph.D., ze kterého jednoznačně plyne, že KXX–TXX–TXX v AXX nesplňoval podmínky neziskové organizace, resp. veřejně prospěšného poplatníka, a měl proto zákonnou povinnost vést účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. Dle znalkyně došlo ve zdaňovacím období let 2014, 2015 ke zkrácení daně z příjmů v celkové výši 100 320 Kč. Prokázáno bez jakýchkoliv pochybností bylo rovněž to, že v předmětném období byl jediným statutárním orgánem spolku právě obžalovaný T. M. (od jeho založení dne 28. 2. 2013 do prosince 2017). Městský soud se proto zcela ztotožňuje s výstižným hodnocením důkazů tak, jak je provedl nalézací soud, a v podrobnostech na něj odkazuje.

9. Správně zjištěný skutkový stav obvodní soud i bezchybně právně kvalifikoval jako přečin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku, když obžalovaný jako statutární zástupce a osoba oprávněná jednat za KXX–TXX–TXX v AXX v daňovém přiznání k dani z příjmu právnických osob ze dne 11. 3. 2015 uvedl za zdaňovací období roku 2014 nulový základ daně, ačkoliv věděl, že ve skutečnosti spolek provozoval taxislužbu a měl příjmy ve výši 229 565 Kč a správně měl odvést státu daň ve výši 43 510 Kč. A dále v přiznání k dani z příjmu právnických osob ze dne 26. 3. 2016, které podal za zdaňovací období roku 2015, rovněž uvedl nulový základ daně, ačkoliv výsledek hospodaření za toto zdaňovací období činil 299 496 Kč, tudíž měl odvést daň z příjmu ve výši 56 810 Kč. Pochybnosti nevznikají ani o zavinění obžalovaného, neboť bylo prokázáno, že provozování taxislužby probíhalo pod jeho vedením, a jemu byly odevzdávány veškeré výdělky, dopustil se tedy žalovaného jednání minimálně v úmyslu nepřímém ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. K odvolací námitce obžalovaného spočívající v tom, že mu není jasné, proč byl stíhán on sám jako fyzická osoba, když šetření příslušných orgánů započalo ohledně právnické osoby KXX–TXX–TXX v AXX, je třeba uvést, že je pouze na policejním orgánu, potažmo na dozorujícím státním zástupci, koho trestně stíhá. Soud rozhodující ve věci samé je vázán zásadou obžalovací (§ 2 odst. 8 tr. řádu), a tudíž může rozhodovat pouze o osobě, na kterou byla obžaloba podána, a o skutku, který je v obžalobě uveden.

10. Tvrzení obžalovaného, že vzhledem ke změně tr. zákoníku účinné od 1. 10. 2020 na základě zákona č. 333/2020 Sb., zanikla jeho trestní odpovědnost a měl by být obžaloby zproštěn, či by mělo být jeho trestní stíhání zastaveno, je rovněž neopodstatněné. Před soudem I. stupně bylo sice prokázáno, že po zahájení trestního stíhání, resp. dokonce až po podání obžaloby (ve dnech 22. 9. 2020, 27. 10. 2020 a 11. 1. 2021) byla uhrazena poškozenému Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu částka 1 500 Kč současným předsedou KXX–TXX–TXX v AXX V. S., to ale na trestní odpovědnosti obžalovaného nic nemění a neznamená to, že škoda způsobená trestným činem spáchaným obžalovaným, klesla pod zákonnou hranici 100 000 Kč. Nelze přehlédnout, že obžalovaný se žalované trestné činnosti dopustil v období března 2015 a března 2016, tedy před pěti lety, a v této době způsobená škoda dosáhla částky 100 320 Kč, tedy i dle současného znění § 138 tr. zákoníku, způsobil větší škodu a naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku. Dodatečná úhrada částky 1 500 Kč, která navíc ani nebyla uhrazena samotným obžalovaným, který v současnosti v čele spolku nepůsobí, by mohla být zohledněna pouze jako částečná úhrada způsobené škody. Nelze však přehlédnout zřejmou účelovost platby, kterou měla být ve prospěch obžalovaného snížena způsobená škoda pod (současnou) zákonnou hranici. Avšak, jak již bylo konstatováno výše, všechny znaky skutkové podstaty trestného činu byly obžalovaným naplněny již na konci března roku 2016. Ani poukaz obžalovaného na zvláštní ustanovení o účinné lítosti dle § 242 tr. zákoníku v tomto případě není na místě, neboť toto ustanovení je speciální pouze ve vztahu k trestnému činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby dle § 241 tr. zákoníku, kdy trestní odpovědnost za tento trestný čin zaniká, jestliže pachatel svou povinnost dodatečně splní dříve než soud prvního stupně počne vyhlášovat rozsudek. Toto ustanovení se ale nemůže analogicky vztahovat na ustanovení § 240 tr. zákoníku, které je speciálním druhem podvodného jednání, kterým se pachatel úmyslně zamýšlí vyhnout zákonné povinnosti odvádět daně.

11. V daném případě nebylo namístě uplatnit ani zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku, neboť jednání obžalovaného je společensky škodlivé a nepostačuje uplatnění jeho odpovědnosti dle jiného právního předpisu. Lze akcentovat zejména to, že obžalovaný se dopustil krácení daně z příjmu ve dvou zdaňovacích obdobích a částka, o kterou stát připravil, dosáhla výše 100 320 Kč. Nejedná se tedy o žádné bagatelní jednání, navíc v letech 2015 -2016 byla hranice větší škody zákonem stanovena na částku 50 000 Kč, a tuto hranici obžalovaný přesáhl dvojnásobně. Změna tr. zákoníku ve vztahu k výši způsobené škody tak nyní může mít vliv pouze na otázku výměry trestu. Lze také poukázat na to, že pokud by obžalovaný daň z příjmu uhradil bezprostředně poté, co finanční úřad pochybení na jeho straně zjistil, a vynaložil by snahu po nápravě, pak by skutečně přicházelo v úvahu zásady ultima ratio využít. Pokud ale po pěti letech od spáchání trestného činu, argumentuje úvahami v tomto směru, jeví se to jako zcela nepřípadné.

12. Co se týče uloženého peněžitého trestu ve výměře 50 000 Kč, který byl obžalovanému nalézacím soudem vyměřen, nelze jej považovat v žádném případě za nepřiměřeně přísný. Takto uložený trest zohledňuje jednak dobu, která od spáchání trestného činu uplynula, jednak výši způsobené škody, a zejména skutečnost, že obžalovaný trestným činem získal majetkový prospěch. Jako zákonný a odpovídající shledal odvolací soud i uložený trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu všech právnických osob v délce 24 měsíců, neboť obžalovaný se trestného činu dopustil v souvislosti s výkonem této funkce, a doba, na kterou mu byl zákaz vyměřen, se pohybuje u dolní hranice zákonného rozmezí.

13. Výrok o náhradě škody, kterým byl podle § 229 odst. 1 trestního řádu poškozený Finanční úřad pro hlavní město Prahu odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních, nebyl odvoláním napaden, soud I. stupně však řádně odůvodnil, z jakých okolností vycházel, když odkázal na poškozeného na civilní řízení a odvolací soud proti tomuto postupu nemá námitek.

14. Z výše uvedených důvodů shledal Městský soud v Praze odvolání obžalovaného jako nedůvodné a podle § 256 trestního řádu ho zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** přípustný další řádný opravný prostředek.

Lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr.ř.). O dovolání rozhoduje nejvyšší soud (§ 265c tr.ř.). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost, kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr.ř.). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů odvolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha dne 31. března 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Vacková

JUDr. Kateřina Radková, v.r.
předsedkyně senátu